

עת"א 52746/04/22 - עמוס נחום נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 52746-04-22 נחום(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט דרור ארד-אילון
העותר	עמוס נחום
נגד	ע"י ב"כ עוה"ד יוסי אביגור (סניגוריה ציבורית)
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד דניאל אלימלך

פסק דין

העותר, בן כ-71, נושא מאסר עולם קצוב ל-33 שנים, ותאריך שחרורו המלא הוא באוגוסט 2023. הוא מסווג בקטגוריה א'. בשנים 2001 עד 2005 יצא לחופשות, אולם מאז הופסקו חופשותיו. הוא הוגדר כסג"ב בין השנים 2016 ל-2018.

העותר ביקש לצאת לבקר את אחותו הגדולה בעת שהיתה חולה אנושה, אולם הדבר לא הסתייע ככל הנראה בשל הקורונה. בני לביני היא נפטרה ביום 17.11.21 ומאז מבקש העותר לצאת לחופשה מטעמים מיוחדים כדי לעלות לקברה. המשיב התנגד לבקשה מהטעם שלא הוצגו מסמכים לפיהם מדובר באחותו, ומהטעם שלא מדובר ביציאה מוכרת למועד המוכר כטעם מיוחד לפי פקודת הנציבות 04.40.00 "חופשות אסירים" (קרי: לווייה, שבעה, שלושים או שנה לפטירה).

בדיון ביום 14.9.22 ייצג העותר את עצמו. הוא טען שהציג את כל המסמכים, שאין כל מחלוקת שמדובר באחותו, שהוא מעדיף חופשה חריגה אך נכון גם לצאת באבטחה ובלבד שיתאפשר לו לכבד את זכר אחותו.

בהחלטה שניתנה בסוף הדיון, הנחיתי את העותר להמציא את כל המסמכים הדרושים, והנחיתי את המשיב לבדוק אפשרות של יציאה לחופשה מטעמים מיוחדים ולחלופין ליציאה באבטחה (לפי פקודת נציבות 04.40.01), בלי לעמוד באופן דווקני על מועד הקבוע בפקודת החופשות, שכן לא התאפשר לעותר להיפרד מאחותו בטרם לכתה.

בדיון שהתקיים ביום 16.11.22 מסר המשיב שהתקבלו מסמכים המלמדים שמדובר באחותו של העותר, אולם בדיקת יציאתו לחופשה מחייבת הליך מסודר שטרם הסתיים. העותר, שהיה מיוצג בדיון זה, התרעם על משך הזמן שנדרש לבדיקה, בגין מסמכים שלדבריו מסר זה מכבר. הוא הוסיף שמפקדת האגף והעובדת הסוציאלית הביעו הסכמה ליציאתו לחופשה כדי לעלות לקבר של אחותו. לנוכח התמשכות הליך הבדיקה, הוריתי לסיימו עד 23.11.22, והבהרתי שלאחר

שאקבל עדכון ותגובה, ככל שיידרש תינתן החלטה על יסוד החומר המצוי בתיק.

ביום 29.11.22 קיבלה נציבת שב"ס החלטה ובה אימצה את עמדת ועדת אסירי עולם, שלפיה אין להתיר לעותר חופשה מטעמים מיוחדים, אולם ניתן לאפשר לו יציאה באבטחה. הטעם שהוצג לסירוב לחופשה, היה שעל אף שאין התנגדות לחופשה מצד "רוב הגורמים", ועל אף יתרת המאסר הקצרה יחסית, הרי שלעותר עבר פלילי עשיר, שהוא מכחיש את העבירה שבגינה נושא מאסר עולם, שלפי האבחון הפסיכולוגי יש לו אישיות אנטי-סוציאלית ושמסוכנותו בינונית.

המשיב אינו משלים עם החלטת הנציבה. הוא מצביע על כך, שאין לעותר בעיות משמעת, שאין חמ"ן שלילי בעניינו, שמשטרת ישראל אינה מתנגדת עוד ליציאתו לחופשה החריגה ואף גורמי הטיפול שמתנגדים לשילובו בסבב חופשות, מסרו ש"אין מניעה סוציאלית ליציאתו לחופשה חריגה מטעמים הומניטריים". לטענתו, בעוד שהמלצת ועדת אסירי עולם מיום 28.11.22 משקפת תמורות חיוביות מבחינת העותר לעומת ההמלצה מיום 3.1.22, הרי שעמדת הנציבה נותרה ללא שינוי, בלי שניתן משקל הולם לתמורות חיוביות אלו. בנוסף, האבחון הפסיכולוגי שעליו משתיה הנציבה את עמדתה הוא מלפני כשנתיים וחצי, ושהעדר טיפול נובע מגילו של העותר ולא מהעדר נכונות מצדו. לאור אלה, עומד העותר על הוצאתו לחופשה מטעמים מיוחדים, ואינו מסכים עוד ליציאה באבטחה.

דין והכרעה

אין לבטל את טענת ב"כ העותר באשר לכך שהחלטת הנציבה לא מבטאת באופן מלא את התמורות החיוביות שחלו בעניינו של העותר ואת ההמלצות החיוביות שקיבל ליציאה לחופשה חריגה. אפשר שגם המשקל שניתן ליתרת מאסרו הקצרה יחסית, ולחלוף הזמן (17 שנים) מאז שהופסק סבב החופשות שלו, אינם מיטביים. אולם השאלה שיש לשאול אינה מה בית המשפט היה מחליט אילו היה עומד בנעליה של הנציבה, אלא האם החלטת הנציבה סבירה בנסיבות העניין.

לא בלי התלבטות, מצאתי שאין מקום להתערב בשיקול הדעת של הנציבה. אכן, לאור הנתונים והמלצות הגורמים שתי הדרכים שבהן אפשר להתיר לעותר לכבד את זכר אחותו - חופשה מיוחדת או יציאה באבטחה - הן דרכים סבירות. לכל אחת יתרונות וחסרונות, וההכרעה ביניהן מסורה לשיקול הדעת של המשיב, ובמקרה דנן של הנציבה. לא מצאתי שנפל פגם יסודי בשיקול דעתה, או שהתוצאה שאליה הגיעה - העדפה של יציאה באבטחה - אינה סבירה בעליל.

לכך יש להוסיף, שמלכתחילה המשיב סירב לעצם הוצאתו של העותר לצורך עליה לקבר אחותו. בדיון ביום 14.9.22 הבהיר העותר, שאף שהוא מעדיף לצאת לחופשה חריגה, הרי שאם יוצע לו לצאת באבטחה יסכים לכך. בעקבות הדיון, ולאחר שקילה נוספת, מצא המשיב להסכים לכך והוא מציע לעותר לצאת באבטחה.

השינוי המאוחר בעמדתו של העותר, והודעתו שהוא מסרב ליציאה באבטחה, אינם במקומם, ואין לי אלא להמליץ לו לשקול את עמדתו מחדש.

לאור דברים אלה, העתירה מתקבלת במובן זה, שאם העותר יסכים לכך, הרי שהמשיב יוציאו באבטחה לקבר אחותו במועד שבו יבקש זאת העותר כדי לכבד את זכרה במהלך חודש דצמבר הקרוב.

לאור קבלת הסעד, תושב האגרה לעותר.

ניתן היום, ח' כסלו תשפ"ג, 02 דצמבר 2022, בהעדר
הצדדים.